

Waterparagraaf

Operaplein te Amersfoort

Opdrachtgever: Blauwhoed Projectontwikkeling II B.V
Lichtenauerlaan 80
3062 ME Rotterdam

Projectnummer: 201190

Versienummer: 1.2 Definitief

Plaats, datum: Dordrecht, 19 mei 2020

Auteur: N. van Wijngaarden, MSc

Paraaf:

Controleur: ing. K. Romijn

Paraaf:

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	3
2 Waterbeleid	4
3 Toetsing	6
4 Analyse en conclusie	10

1 Inleiding

De Watertoets is het hele proces van adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. De uitvoering vindt plaats binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water. De Watertoets geeft de inbreng van water een plaats in de procedures over ruimtelijke plannen en besluiten, zoals streek- en bestemmingsplannen, en vormt als het ware een verbindende schakel tussen het waterbeheer en de ruimtelijke ordening. De Watertoets heeft een integraal karakter: alle relevante waterhuishoudkundige aspecten worden meegenomen (naast veiligheid en wateroverlast ook waterkwaliteit en verdroging).

Naast de bestemmingsplanprocedure is een initiatiefnemer wettelijk verplicht om na te gaan of het ook noodzakelijk is om een vergunning aan te vragen op grond van de Keur of de Waterwet bij de waterbeheerder.

Locatie

De locatie is gelegen aan het Operaplein te Amersfoort. Onderstaand is de verbeelding van de locatie weergegeven. De locatie valt in het beheergebied van waterschap Vallei en Veluwe.

figuur 1: plan- en onderzoeksgebied. (bron: Opdrachtgever)



2 Waterbeleid

De taak van de waterbeheerder is om te zorgen voor een veilig en gezond watersysteem. Volgens de Waterwet gaat het daarbij om drie hoofddoelstellingen:

- voorkomen van overstroming, wateroverlast en waterschaarste;
- beschermen en verbeteren van de kwaliteit en de ecologische kwaliteit van watersystemen;
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Op grond van de Waterwet heeft het waterschap Vallei en Veluwe, de Keur (2013), het Keurbesluit Vrijstellingen en de Beleidsregels Keurvergunningen, vastgesteld. De Keur kent 'verboden' en 'geboden' voor de manier van inrichten, gebruik en onderhoud van waterkeringen, oevers en wateren. In het Keurbesluit Vrijstellingen staat beschreven onder welke voorwaarden bepaalde activiteiten zijn toegestaan zonder dat een keurvergunning nodig is. In de meeste gevallen is dan nog wel een melding vereist. Wanneer een activiteit onder een verbod van de Keur valt en er geen vrijstelling op rust dan moet een vergunning aangevraagd worden. Als de aangevraagde activiteit past binnen de Beleidsregels kan op basis van een ontvankelijke aanvraag een vergunning worden verleend. De legger is een concrete uitwerking van de onderhoudsverplichtingen uit de Keur. De legger voor wateren en daarin aanwezige kunstwerken bestaat uit leggerkaarten waarop staat wat de belangrijkste watergangen zijn en wie deze watergangen moet onderhouden.

Anders omgaan met Water, Waterbeleid in de 21ste eeuw

Het kabinet onderschrijft de noodzaak om te anticiperen op de verwachte klimaatverandering en bodemdaling, in plaats van te reageren op incidenten. De veiligheid moet gewaarborgd blijven, de kans op overstromingen mag niet toenemen. Wateroverlast moet worden teruggedrongen. De kern van het waterbeleid voor de 21ste eeuw is: ruimte maken voor water. Ruimte kan worden gemaakt door ruimtelijke en technische maatregelen. Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten hebben ieder hun eigen verantwoordelijkheden in het op orde brengen en houden van de regionale watersystemen. Om de regionale watersystemen op orde te krijgen is een watervisie benodigd met een waterkansenkaart die aangeeft waar ruimte voor water nodig is.

Deltaplan Ruimtelijke adaptatie 2018

Om Nederland klimaatbestendig en waterrobuust in te richten is door gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk een gezamenlijk Deltaplan opgesteld. Dit Deltaplan versnelt en intensificeert de aanpak van wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen. Dit Deltaplan kent zeven ambities, te weten: kwetsbaarheid in beeld brengen, risicodialog voeren en strategie opstellen, uitvoeringsagenda opstellen, meekoppelkansen benutten, stimuleren en faciliteren, reguleren en borgen, handelen bij calamiteiten. Belangrijk punt voor deze ontwikkeling is de meekoppelkansen te benutten bij de nieuwbouw op de locatie.

Handreiking Watertoetsproces 3, samenwerken aan water in ruimtelijke plannen

De watertoets is van toepassing bij het voorbereiden van ruimtelijke besluiten, zoals een bestemmingsplan. Bij de toepassing van de watertoets kunnen gevolgen voor veiligheid en wateroverlast in samenhang met gevolgen voor waterkwaliteit en verdroging in beeld gebracht worden. Het is wettelijk verplicht dat waterbeheerders en provincies een watertoets uitvoeren op alle ruimtelijke plannen die effect (kunnen) hebben op het watersysteem. De watertoets is bedoeld om negatieve effecten van ruimtelijke plannen en besluiten op de waterhuishouding zoveel mogelijk te voorkomen. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder in een zo vroeg mogelijk stadium met elkaar in gesprek brengt. In de waterparagraaf van het bestemmingsplan worden alle waterhuishoudkundige aspecten, waaronder veiligheid, wateroverlast, watertekort, waterkwaliteit en verdroging aan de orde gesteld. Ook wordt aandacht besteed aan alle wateren: rijkswateren, regionale wateren, gemeentelijke en particuliere wateren en grondwater.

Kaderrichtlijn Water

In Nederland vertaalt de Rijksoverheid de Kaderrichtlijn Water (KRW) in landelijke beleidsuitgangspunten, kaders en instrumenten. De Minister van Infrastructuur en Milieu is eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de KRW. Zij is dit mede namens de andere rijkspartijen en in nauw overleg met provincies, waterschappen en gemeenten. In het Bestuursakkoord Water is de samenwerking in het waterbeheer en -beleid tussen deze partijen vastgelegd.

De Kaderrichtlijn Water (KRW) schrijft voor dat in 2015 de chemische en ecologische doelen in grotere wateren (waterlichamen) gehaald moeten zijn. Met goede motivatie is eventuele uitloop hiervoor mogelijk tot 2021 of 2027. In ieder geval geldt als uitgangspunt “geen achteruitgang”. Het halen van de KRW-doelen mag niet gefrustreerd worden. Met andere woorden: het bereiken van een goede toestand van het oppervlaktewater respectievelijk een goed ecologisch potentieel en een goede chemische toestand van dat water op het volgens die richtlijn relevante tijdstip mag niet in gevaar worden gebracht. Het waterschap, provincies, gemeenten, Rijkswaterstaat, terreinbeheerders en ook boeren doen al veel aan de verbetering van de ecologische en chemische kwaliteit.

Gemeentelijk Rioleringsplan

Op 10 juli 2012 is het Gemeentelijk Rioleringsplan vastgesteld. Het GRP heeft een geldigheidsduur van 2012 tot en met 2021. In het Gemeentelijk Rioleringsplan wordt aangegeven wat de gemeente doet om een goede afvoer van afvalwater en regenwater te bewerkstellen en om overlast door grondwater te voorkomen. Dit doel sluit aan bij het beleid van Gemeente Amersfoort dat als oogpunt heeft om de gezonde, veilige en duurzame omgeving te behouden en te verbeteren. Het GRP heeft drie hoofdthema's: duurzaam in een gezonde leefomgeving, droge voeten in een veranderend klimaat en het thema beheersbaar en betaalbaar dat zich richt op voorzieningen voor inzameling en verwerking van water.

Doelen in het Rioleringsplan:

Op basis van de Wet gemeentelijke watertaken zijn onderstaande doelen te onderscheiden:

- zorgen voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater;
- zorgen voor inzameling en verwerking van hemelwater (voor zover niet door de particulier);
- zorgen dat (voor zover mogelijk) het grondwater de bestemming van een gebied niet structureel belemmert.

In het GRP staan de hoofdlijnen van de aanpak om de doelen te behalen. Samenwerking met de betrokken partijen is hierbij van belang.

3 Toetsing

Bovenstaande keur- en beleidskaders worden in deze paragraaf getoetst. Hierbij zijn de volgende zaken van belang:

- watergangen;
- waterkeringen;
- Overstromingsrisico's;
- verhard oppervlak;
- afvalwater;
- hemelwater.

Relevant is hierbij de oppervlaktewaterlegger van het waterschap. Onderstaand is de locatie weergegeven.

figuur 2: legger watersysteem, waterschap Vallei en Veluwe



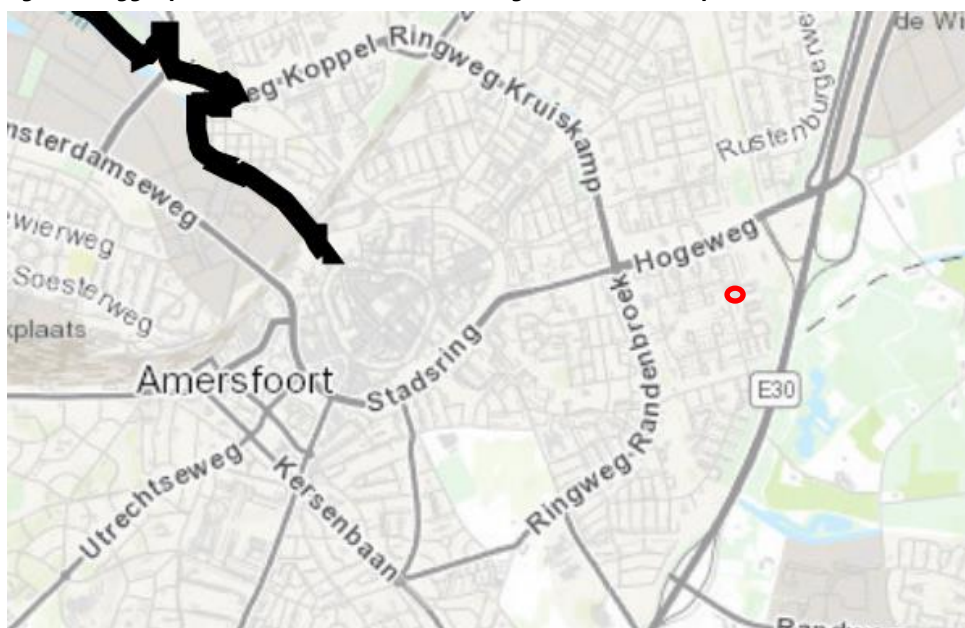
Watergangen

In de directe omgeving van het plangebied zijn geen watergangen gelegen. De watergangen zijn aangegeven met blauwe (A watergang), groene (B watergang) en gele (C watergang) lijnen in de Legger watersystemen (figuur 2). Binnen het project zijn geen werkzaamheden voorzien die invloed hebben op de watergangen en/of waterlopen die in het beheer zijn bij het waterschap.

Waterkeringen (zwart gearceerd)

Conform de keur van het waterschap is getoetst of er werkzaamheden voorzien zijn op en/of in de nabijheid van de primaire, regionale en nationale waterkeringen.

figuur 3: legger primaire en secundaire waterkeringen me in rood de planlocatie

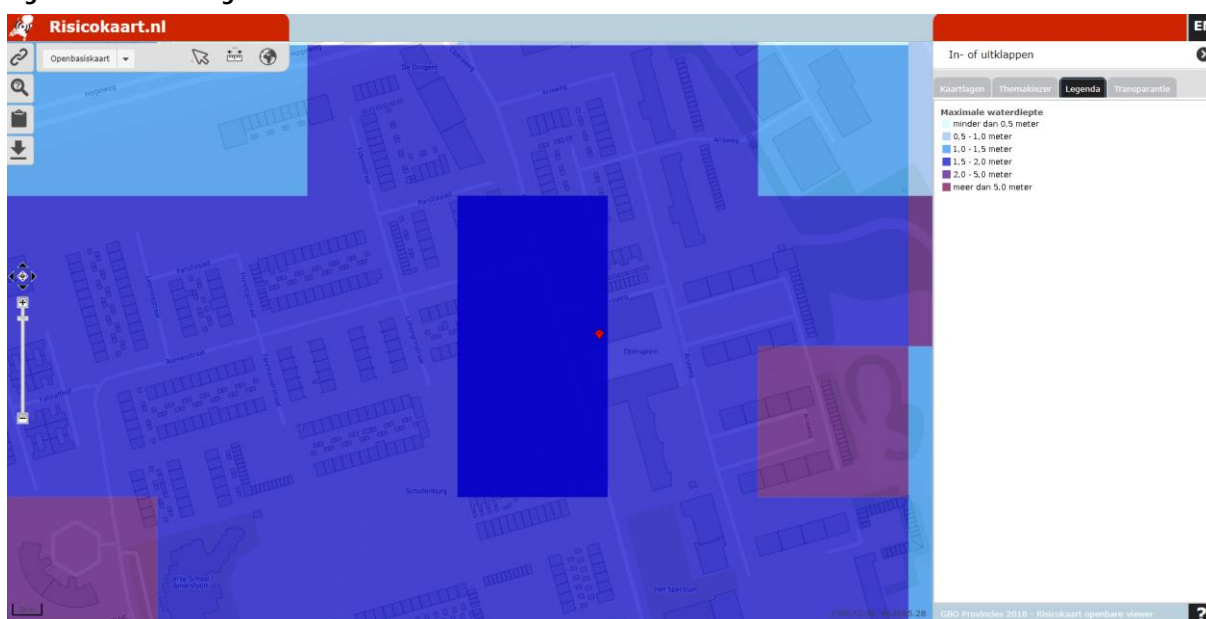


De locatie bevindt zich buiten het invloedsgebied van een primaire, regionale of nationale waterkering.

Overstromingsrisico's

Het plangebied is gelegen achter een waterkering, waarbij in extreme situaties een kans op overstroming bestaat. Op basis van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 moet bij nieuwe grootschalige bouwlocaties aan worden gegeven hoe wordt omgegaan met overstromingsrisico's. Op basis van risicokaart.nl wordt de maximale waterdiepte ter plaatse van het Operaplein ingeschat op maximaal 2,0 tot 5,0 meter. De mogelijke waterdiepte kan daarmee worden aangeduid als ondiep tot diep. De tijd tot overstroming is lang, omdat het gebied relatief ver van de waterkering af ligt.

Figuur 4 Overstromingsrisico's



Bij de ontwikkeling van het plangebied dient rekening te worden gehouden met mogelijke overstroming(en). Het betreft hierbij ook bewustwording dat bouwen in risicovolle gebieden bepaalde risico's met zich meebrengt en dat hier adequaat mee omgegaan moet worden. Wat betreft maatregelen kan worden gedacht aan het voldoende

hoog aanbrengen van het vloerpeil, verhoogde drempels realiseren en een zodanige inrichten van gebouwen dat bij eventuele overstroming schade zoveel mogelijk wordt beperkt. Hierbij wordt opgemerkt dat de appartementen vanaf de eerste bouwlaag worden gerealiseerd.

Verhard oppervlak

Gezien er nog geen definitieve tekeningen zijn van het projectplan, kan niet berekend worden wat de toename/afname van het verhard oppervlak is. In de huidige situatie is nagenoeg het gehele plangebied verhard of halfverhard op enkele plantenbakken na. In de toekomstige situatie zal een vergelijkbaar verhard oppervlak worden gerealiseerd, echter wordt in deze situatie het pand deels voorzien van een groen dak.

figuur 5: toekomstige situatie met groen dak op eerste verdieping boven de supermarkt



Op dit moment is nog niet duidelijk of sprake is van toename/afname van verhard oppervlak. De huidige situatie is nagenoeg geheel verhard en in de nieuwe situatie is in ieder geval een groen dak voorzien. De verwachting is dat het plan een positieve bijdrage levert en het verhard oppervlak afneemt. Zodra de definitieve tekeningen bekend zijn zal bepaald moeten worden of extra waterberging ter compensatie benodigd is.

Afvalwater

Lozingen van afvalwater kunnen worden ingedeeld in directe en indirecte lozingen. Lozingen op een voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater, kortweg riolering, worden indirecte lozingen genoemd. Bepaald zal moeten worden of het aanwezige rioleringsstelsel voldoende capaciteit heeft voor het verwerken van het afvalwater. Dit zal op basis het huidige stelsel en toename nader berekend moeten worden.

Hemelwater

Afstromend hemelwater zal uit het plangebied afgevoerd moeten worden. Dit zal gedaan moeten worden via een gescheiden stelsel. Infiltratie binnen het gebied is namelijk niet mogelijk door de hoge grondwaterstand ter plaatse.

Ook zal binnen het plan rekening gehouden moeten worden met klimaatadaptatie, zoals het verwerken van zeer zware bui. De uitgangspunten hiervoor moeten bepaald worden zodra de definitieve inrichting van het plan bekend is.

Grondwater

Bij werkzaamheden onder maaiveld zal rekening gehouden moeten worden met de ontwateringsdiepte aangezien de grondwaterstand relatief hoog is. Naar alle waarschijnlijkheid zal tijdens de bouw gebruik gemaakt moeten worden van bronbemaling. Dit is meldings- of vergunningsplichtig.

4 Analyse en conclusie

Binnen het project zijn geen werkzaamheden voorzien die invloed hebben op de watergangen en/of waterlopen die in beheer zijn bij het waterschap.

Aan de hand van de bovenstaande gegevens blijkt dat er nog niet voldoende informatie is om een vergelijking te kunnen maken van het verhard oppervlak in oude en nieuwe situatie. Wel heeft het de voorkeur om het afstromende hemelwater zoveel als mogelijk af te koppelen, waarbij infiltratie ter plaatste niet mogelijk is.

Wat betreft de bouwwerkzaamheden zal rekening gehouden moeten worden met de grondwaterstand en is waarschijnlijk een bronbemaling noodzakelijk.